

Naxçıvanın ən böyük ziyarətgahı

Heydər Əliyev Muzeyinin xatirələr kitabından

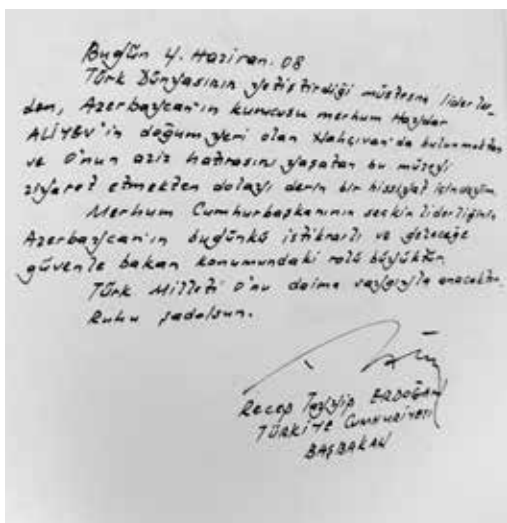
Naxçıvan şəhərinin mərkəzi meydanında gözəl memarlıq quruluşu ilə diqqəti cəlb edən Heydər Əliyev Muzeyi ölkəmizdə dahi şəxsiyyətin sağlığında yaradılmış ilk muzeydir. 1999-cu il fevralın 18-də istifadəyə verilən muzeyi o zaman Azərbaycan Prezidenti olan Ümummilli liderin özü də həmin ilin oktyabr ayında ziyarət etmişdir.

Muzey fəaliyyətə 450 eksponatla başlayıb, hazırda isə onların sayı 5700-dən çoxdur. Ziyarətçilər burada dahi rəhbərin ictimai-siyasi fəaliyyəti, keçdiyi şərəfli həyat yolunu özündə əks etdirən materiallar, qəbul etdiyi tarixi qərar və sərəncamlar, imzalanmış protokol və müqavilələr, məktub və teleqramlar, istifadə etdiyi xatirə əşyaları ilə yaxından tanış olmaq imkanı əldə edirlər. Eyni zamanda görkəmli dövlət xadiminin muzey ziyarəti zamanı çəkilmiş tarixi fotoları da buradakı ekspozisiyada nümayiş etdirilir.

“26 ildir ki, Naxçıvana gələn nüfuzlu, xüsusi statuslu qonaqların ilk üz tutduğu məkan məhz Heydər Əliyev Muzeyidir”. Heydər Əliyev Muzeyinin direktoru, Azərbaycan Respublikasının Əməkdar Mədəniyyət işçisi Rəhil Orucəliyev bu sözlərin davamında bildirdi ki, bu mədəniyyət müəssisəsi Naxçıvanın özündə də ən çox ziyarət edilən məkanlardan biridir. Ümumilikdə, indiyədək yüz minlərlə tamaşaçının ziyarət etdiyi bu muzeyi dünyanın müxtəlif ölkələrindən tanınmış dövlət başçıları, elm və mədəniyyət nümayəndələri, diplomatlar ziyarət edib, dahi şəxsiyyətin böyük irsi ilə yaxından tanış olublar. Bu tanışlıqdan yaranan maraqlı təəssüratlar isə muzeyin Xatirə kitablarının səhifələrinə süzülərək özü tarixə çevrilib. “Xalq qəzeti” ilk dəfə olaraq bu tarixin səhifələrini oxucuları üçün vərəqləyəcək.

Muzeyin birinci Xatirə kitabının ilk səhifəsindəki qeydlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə məxsusdur:

“Azərbaycan xalqının Ümummilli lideri Heydər Əliyev öz həyatını Azərbaycanın inkişafına həsr etmişdir. Bütün dövrlərdə öz xalqına ləyaqətlə xidmət etmiş Ulu öndər Azərbaycanın dövlət müstəqil-

yük həvəslə muzeyin tərtibatı, fotoşəkillərlə tanış olduq. Ulu öndərə layiq təhsil ocağının yaradılmasında iştirak edənlərə təşəkkürümüzü bildirir, yeni nəslin təربiyəsində əməllərini yüksək qiymətləndiririk. Yeni uğurlar”.

AMEA-nın Prezidenti, akademik İsa Həbibbəyli 2007-ci ildə Naxçıvan Dövlət Universitetinin rektoru olarkən muzeyin Xatirə kitabına bu sözləri yazıb: “Naxçıvan Dövlət Universitetinin bütün inkişafı görkəmli dövlət xadimi, Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin adı və yorulmaz fəaliyyəti ilə bağlıdır... Universitetimizin çoxminli kollektivi böyük

liyinin möhkəmlənməsində xüsusi rol oynamışdır. 70-80-ci illərdə Azərbaycanın rəhbəri kimi, ondan sonra Moskvada Sovet İttifaqı Kommunist Partiyasının Siyasi Bürosunun üzvü kimi Azərbaycanın hərtərəfli inkişafında hərtərəfli rol oynamışdır. Naxçıvanda, 90-93-cü illərdə ağır, çətin günlərdə naxçıvanlılarla birlikdə muxtar respublikanı erməni işğalçılarından müdafiə etmişdir. Və nəhayət, Azərbaycan dövlətinin Prezidenti kimi Azərbaycanın tərəqqi və çiçəklənmə yoluna qədəm qoymasında əvəzsiz xidmətlər göstərmişdir. Ulu öndər Heydər Əliyev öz doğma Vətəninə – Naxçıvana çox sevirdi. Naxçıvanlılar da həmişə onu sevirdilər və fəxr edirlər ki, dünyaya Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyəti bəxş etdilər.

Bu gün Heydər Əliyev bizim qəlbimizdə yaşayır, onun ideyaları, siyasi kursu yaşayır və əbədi yaşayacaqdır”.

İlham Heydər oğlu Əliyev, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Naxçıvan, 20.12.2006

Qardaş Türkiyə Respublikasının indiki Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın muzeyin xatirə kitabındakı təəssüratları 2008-ci ilə təsadüf edir. Türkiyə liderinin Ümummilli lider Heydər Əliyevlə bağlı rəyi belə ifadə olunub: “Türk dünyasının yetişdirdiyi müstəsna liderlərdən, Azərbaycanın qurucusu mərhum Heydər Əliyevin doğum yeri olan Naxçıvanda olmaqdan və Onun əziz xatirəsini yaşadan bu muzeyi ziyarət etməkdən dolayı dərin bir hissiyyat içərisindəyəm. Mərhum dövlət başçısının seçkin liderliyinin Azərbaycanın bugünkü istiqrarlı və gələcəyə güvənli mövqeyində rolu böyükdür. Türk milləti Onu daim hörmətlə anacaqdır. Ruhu şad olsun”.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan

Türkiyə Respublikasının Baş naziri

4 iyun 2008-ci il

2009-cu ildə Naxçıvanda keçirilmiş Türkdilli Ölkələrin Dövlət Başçıları IX Zirvə Toplantısı çərçivəsində Naxçıvana gəlmiş Türkiyə Prezidenti Abdulla Gül isə muzeyi ziyarətinin ona “dahi şəxsiyyətin Azərbaycan Respublikasının inkişafı və dünyada layiq olduğu yeri almaq üçün atdığı addımları bir kərə görmə fürsəti verdiyini” bildirir. Qeyd edir ki, “Prezident Əliyevin “Bir millət, iki dövlət” şüarının Türkiyə və Azərbaycan tərəfindən əsla unutmayaacağına inanır, əziz xatirəsi önündə hörmətlə baş əyirəm”.

ADA Universitetinin rektoru Hafız Paşayev 2010-cu ildə Heydər Əliyev Muzeyində olarkən muzey haqqında fikirlərini bu cür qeyd edib: “Bö-

öndərin sınaqlardan çıxmış siyasi kursuna daim sadıq qalması özünün şərəfli borcu hesab edir...”.

Türkiyə Respublikasının Azərbaycandakı keçmiş səfiri Hulusi Kılıcı Xatirə kitabındakı bu qeydləri Heydər Əliyev dühasının böyüklüyünü özündə əks etdirir: “Böyük öndər zamanları aşan bir liderdir. Türk dünyasının inkişafını çox istəmiş və böyük xidmətlər etmişdir. Onun Türk dünyasına duyduğu sevgi Türkiyədə yaşayan hər kəs tərəfindən bilinir... Burada tarixə yolçuluq etdim. Böyük öndərin uşaqlığı və xidmətlərini xəyal etdim. Ulu öndər ruhun şad olsun. Hörmətlə anıram... Anacağam...”.

Türkiyədən bir qrup millət vəkili 2011-ci ildə muzey ziyarəti zamanı imzaları ilə qeyd olunmuş bir xatirədə isə yazılıb: “Heydər Əliyev Muzeyində yeni bir dövlətin quruluş həyəcanını izlədik. Mərhum Heydər Əliyevin Atatürk kimi dünyaya meydan oxuyaraq, yox olmuş bu torpaqlardan müasir bir Vətən quran bu böyük insana heyət olaraq şükranlarımızı bildiririk”.

Türkiyə Respublikasının keçmiş müdafiə naziri İsmət Yılmaz 2014-cü ildə Heydər Əliyev Muzeyini ziyarət edərkən zamanı Ulu öndər Heydər Əliyev haqqında fikirlərini belə ifadə edib: “Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu və milli lideri Heydər Əliyev Türk dünyasının yetişdirdiyi öndər şəxsiyyətlərdən biridir. Onun dövlətçilik təcrübəsi, siyasi dühası bundan sonra da ardınca gələnlər üçün qiymətli bir yol göstərir”.

Muzeyin Xatirə kitablarının səhifələrində Qazaxıstanın keçmiş prezidenti Nursultan Nazarbayevin, Qırğızıstan Respublikasının eks-prezidenti Kurmanbek Bakiyevin, eləcə də digər Orta Asiya respublikalarının dövlət və elm adamlarının, Pakistan, Yaponiya, Rusiya, Belarus, Ukrayna, Fransa, Yunanistan, ATÖT və digər ölkələrin Azərbaycanı səfirlərinin, hərbi attaşələrinin, xaricdəki Azərbaycan və türk diaspor nümayəndələrinin dahi Heydər Əliyevlə bağlı təəssüratları, maraqlı fikirləri yer alıb. Təbii ki, sətirlərə süzülən bu xatirələrin hər birindən ayrılıqda bəhs etmək mümkünsüzdür. Amma bu fikirlərin hər birində Ümummilli liderin dövlətçilik təcrübəsinə, siyasi istedadına heyranlıq hiss olunur.

Hiss olunur ki, cəmiyyətdə tutduğu mövqedən, fərqli və ya oxşar mədəniyyətlərə mənsubluğundan asılı olmayaraq dahi liderlə əyani tanışlığı olanın da, olmayanın da Heydər Əliyev şəxsiyyətinə, onun möhtəşəm siyasi fəaliyyətinə bir vurğunluq var.

Səbuhi HƏSƏNOV,
XQ-nin Naxçıvan müxbiri